

EEI! Ecosisteme Empatice Incluzive

Material realizat în cadrul proiectului EEI! - *Ecosisteme Empatice Incluzive*, implementat de *Asociația Entuziart* în cadrul Programului SAVE („School Anti-Violence Ecosystem”) coordonat de Fundația World Vision România și cofinanțat de Uniunea Europeană. Durata proiectului: 9 luni Valoarea grantului: 30.000 euro

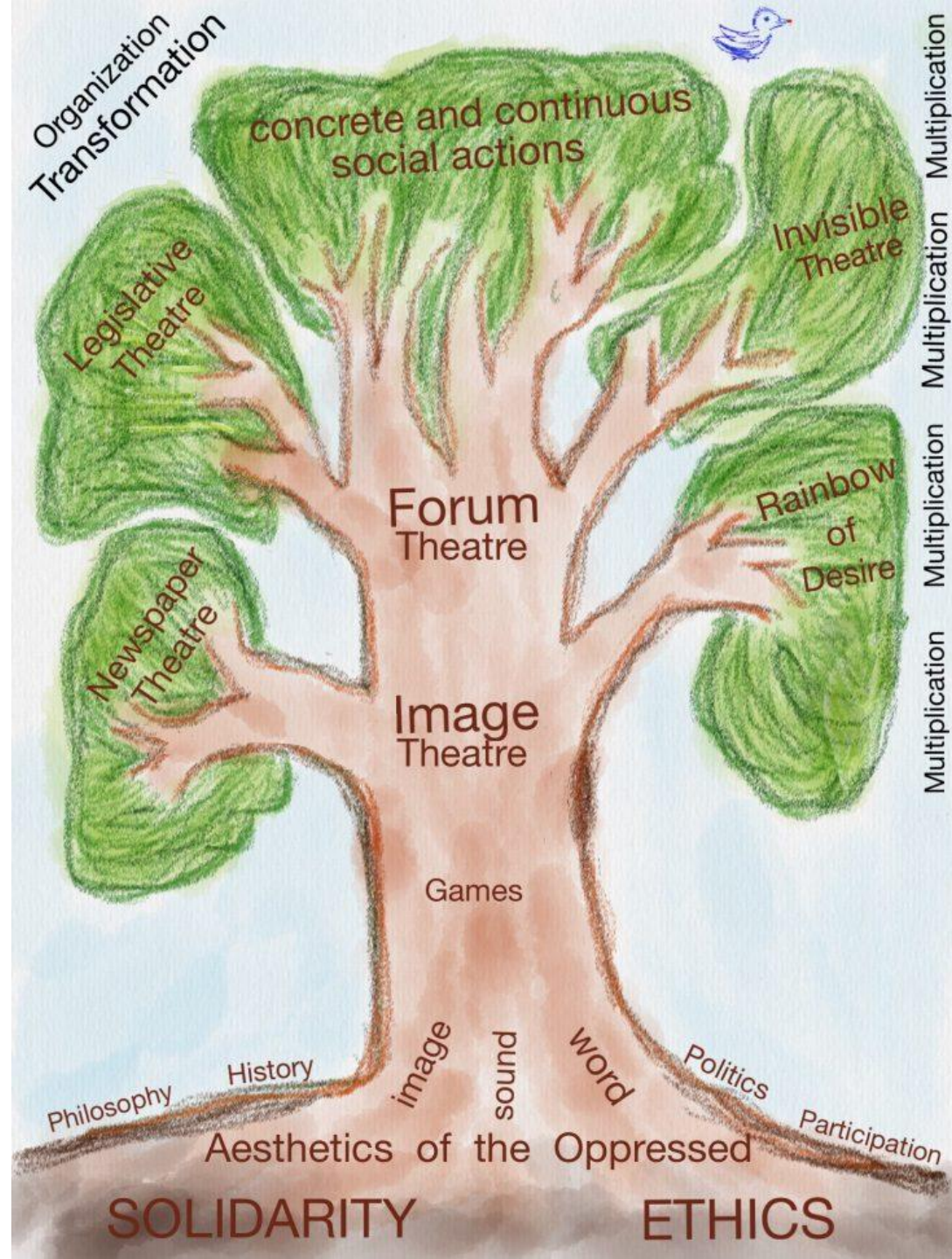
Material conceput pentru cadre didactice și specialiști din domeniul educațional

Teatru Forum

Teatru participativ pentru schimbare socială

Filozofia este căutarea neîncetată a înțelegerii sensului existenței și al conviețuirii.

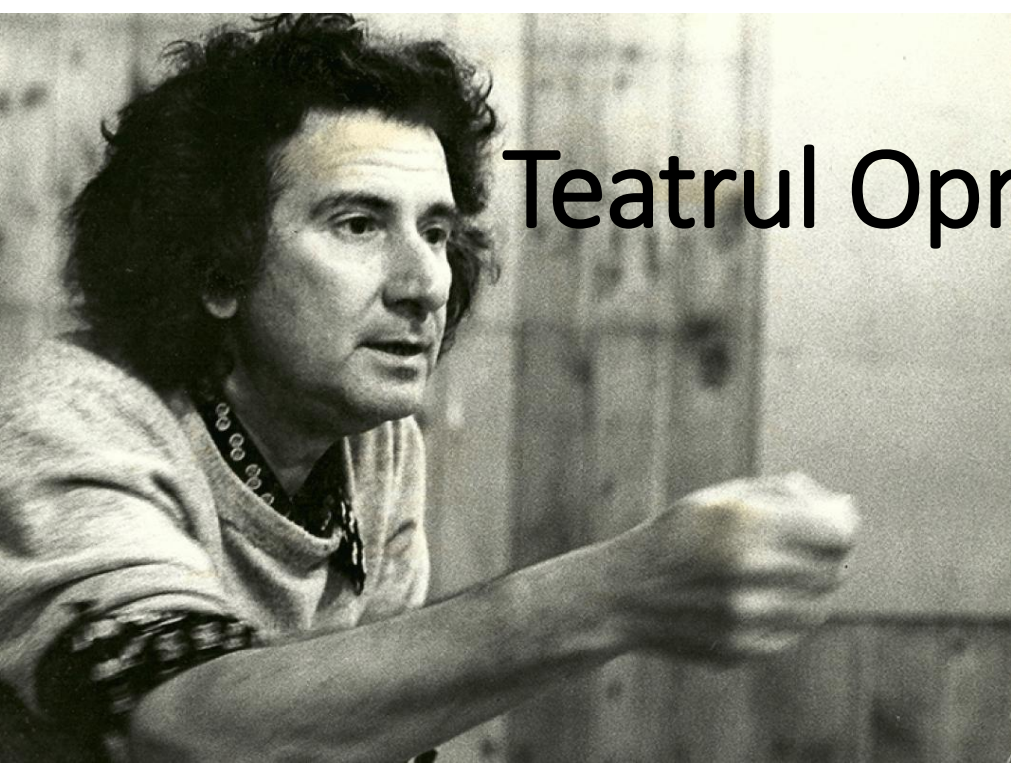
Istoria este înțeleasă ca fiind cunoștințele acumulate de umanitate

Principiile fondatoare (Etica și Solidaritatea) definesc incompatibilitatea sa cu nedreptatea, exploatarea economică, colonialismul și imperialismul, precum și cu orice formă de prejudecată și discriminare.

Politica este știința vieții în societate

Participarea este necesitatea fundamentală a acțiunii cetățenești

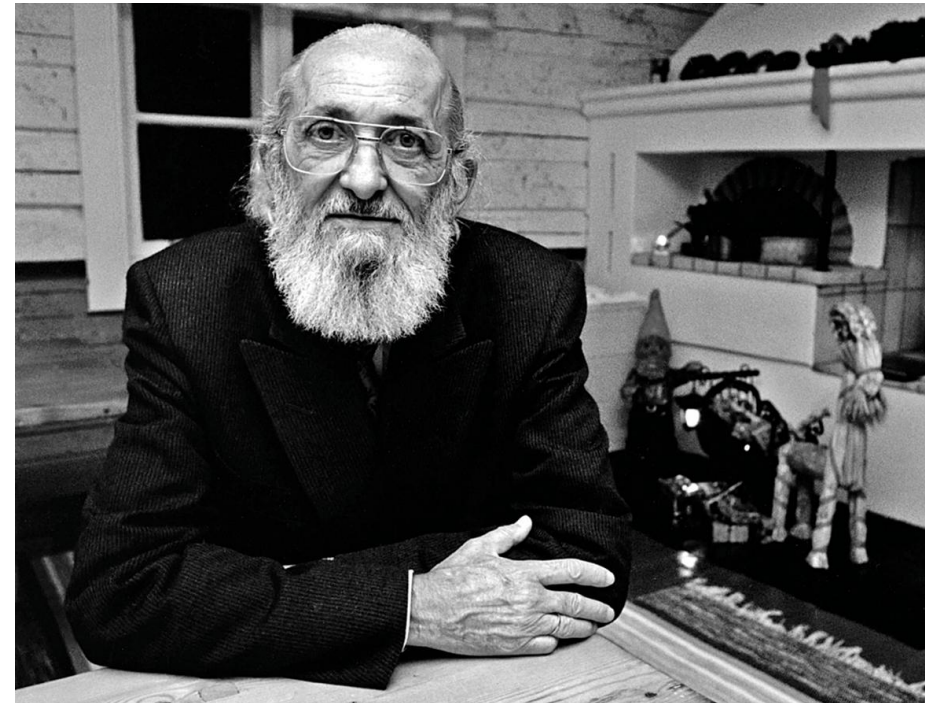

Teatrul Oprimărilor (Supraviețuitorilor)

<https://www.youtube.com/watch?v=tyZEJHcY6q8>

<https://www.youtube.com/watch?v=TE01mvlj8iM>

- Dezvoltat de regizorul brazilian Augusto Boal în anii 1970
- Boal s-a inspirat din realitățile sociale și politice ale Braziliei, dar și din filosofia pedagogică a lui Paulo Freire, autorul conceptului de educație eliberatoare. Așa cum Freire promova ideea că educația trebuie să fie un dialog între profesor și elevi, în care toți învață unii de la alții, Boal a creat un teatru care să implice activ și egal publicul, nu doar să-l distreze.

Teatrul Invizibil

- Se desfășoară în spații publice (piețe, restaurante, autobuze), fără să anunțe că este teatru. Publicul crede că asistă la o situație reală.
- Își propune să provoace reflecție socială, fără ca publicul să devină conștient că a asistat la un act teatral. Creează spontaneitate și sinceritate în reacții.
- De exemplu o „discuție rasistă” la o terasă care atrage reacțiile trecătorilor.

Teatrul Legislativ

- Publicul discută soluții la o problemă socială jucată pe scenă, iar propunerile sale pot deveni propuneri de lege.
- Își propune să implice cetățenii în procesul legislativ prin teatru.
- A fost utilizat pentru prima dată în Brazilia în anii '90, când Boal era consilier municipal în Rio de Janeiro.

- <https://www.youtube.com/watch?v=pHeRD-rr6wk&t=134s>

Teatrul de Gazetă

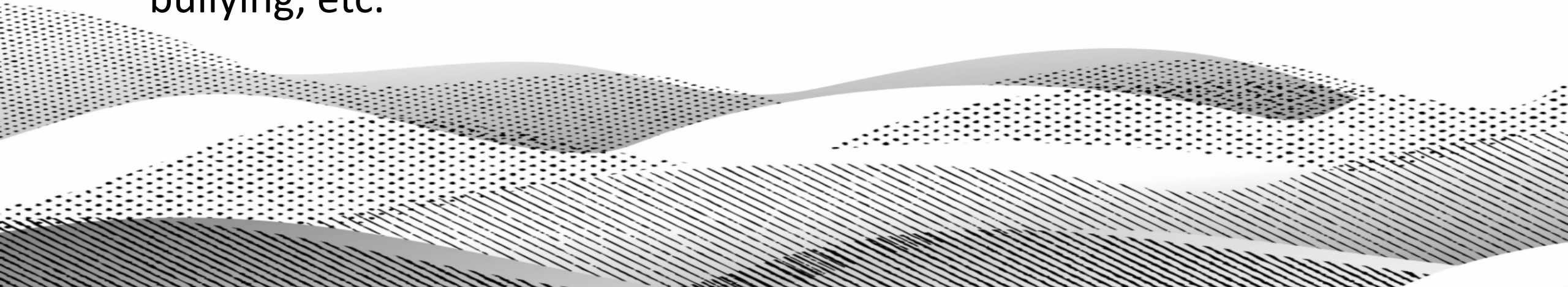
- Transpune știri reale din ziare în forme teatrale accesibile publicului larg.
- Își propune să decodeze limbajul dezinformării sau al manipulării mass-media și să educe publicul prin exemple concrete.
- Tehnici folosite: parodie, comentariu, transformare în poezie, dialog, joc de rol etc.

Rainbow of desire

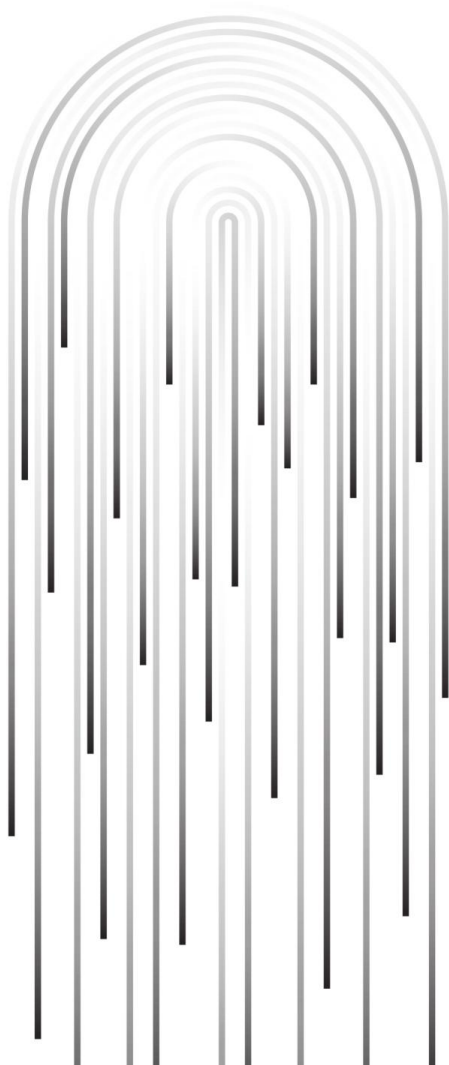
- Se axează pe conflictele interioare și psihologice ale individului, nu doar pe opresiuni externe.
 - Își propune să ajute persoanele să-și exploreze emoțiile, blocajele, traumele personale, prin jocuri teatrale.
-
- <https://www.youtube.com/watch?v=ivounW6cJxw>

Teatrul Forum

- O scenă este jucată o dată, prezentând o situație de opresiune. Apoi este rejucată, iar spectatorii pot interveni, opri acțiunea și propune/înlocui personaje pentru a încerca soluții alternative.
- Își propune să transforme spectatorii în actori („spect-actori”) și să experimenteze modalități de rezolvare a conflictelor sociale.
- Exemple de teme: violența domestică, discriminare, abuz de putere, bullying, etc.

Crearea modelului (Anti-modelului)

- Se pornește de la o scenă scurtă („model”) care descrie o situație de opresiune.
- Protagonistul este plasat într-o situație de opresiune – adesea complexă și nerezolvată – în care nu reușește să își atingă scopul sau să depășească obstacolul. Această nereușită nu este o „greșeală” în sens moral, ci o reflectare a constrângerilor sociale, culturale sau sistemice.
- Exemplu: o femeie este discriminată la locul de muncă, dar nu reacționează sau reacționează ineficient

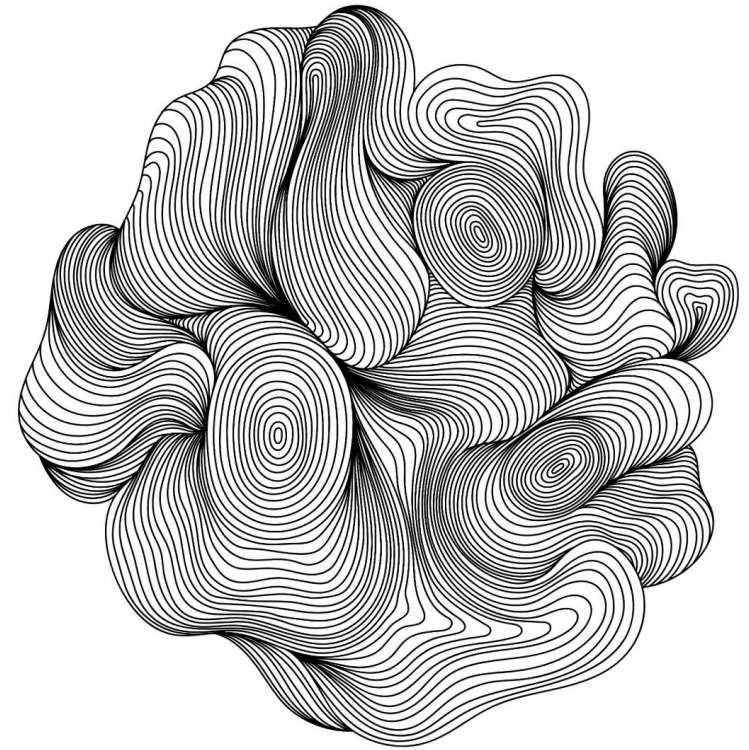
Prima redare: Spectacolul complet

- Se joacă scena cap-coadă, ca un spectacol clasic.
- Se prezintă situația de opresiune, eșecul protagonistului și reacțiile celorlalte personaje implicate.
- Scopul este de a provoca reacția publicului și de a-l face conștient de injustiție

Rejucarea spectacolului – Intenția spectatorilor

- Publicul este invitat să intervină: oricine poate striga „Stop!”, apoi vine pe scenă și înlocuiește protagonistul și încearcă o nouă strategie pentru a evita opresiunea
- Spect-actorul trebuie să înfrunte o rezistență activă din partea actorilor, care devin acum agenți ai opresiunii. Acest conflict creează o simulare realistă a vieții, unde schimbarea este dificilă, dar posibilă

Rolul Jokerului

Jokerul este moderatorul.

Explică regulile,
încurajează
participarea, oprește
soluțiile „magice”
(nerealiste), susține
dezbaterea invitând la
reflecție colectivă (
Este aceasta o soluție
posibilă?)

Repetarea scenei cu soluții diferite

- Scenele pot fi rejucate de mai multe ori cu spect-actori diferiți: se încearcă strategii variate, se evaluează ce funcționează și ce nu, toți cei care doresc pot interveni
- Această etapă creează un spațiu de laborator social, unde ideile pot fi testate înainte de a fi aplicate în viața reală

Concluzia: Construirea unui model de acțiune

După mai multe intervenții:

- Publicul reflectează la soluțiile propuse
- Se propune un posibil „model de acțiune viitoare”
- Scopul: învățare activă și mobilizare pentru schimbare reală

EEI!

Ecosisteme Empatice Incluzive

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației World Vision România. Nici Uniunea Europeană și nici Fundația World Vision România nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.